

Metodinė rekomendacija mokytojui: Klimato kaitos mokslo detektyvai

Pamokos tema: Klimato kaitos mokslo detektyvai – I dalis iš serijos apie klimato kaitą

Trukmė: 45 min.

Tikslinė grupė: 7–12 klasių mokiniai

Pamokos tikslas:

- Padėti mokiniams suprasti klimato kaitos priežastis ir pasekmes,
- Gebėti paaiškinti klimato sistemos veikimą,
- Įvardyti žmogaus veiklos įtaką klimatui,
- Atrasti būdus, kaip prisidėti prie tvaresnės aplinkos kūrimo.

Pamokos eiga

Etapas	Trukmė	Veikla / metodas	Turinys / priemonės
1. Įvadas: Klimato detektyvų misija	5 min	Pokalbis, minčių žemėlapis	Mokytojas kelia klausimą: „Kas nutiko Žemės klimatui?“; pristato pamokos tikslą ir misiją – išsiaiškinti, kas sukelia pokyčius.
2. Klimato sistemos pažinimas	10 min	Paaiškinimas, diskusija, vizualai	Mokiniai trumpai susipažįsta su klimato sistemos elementais (atmosfera, vandenynai, ledynai, biosfera). Rodomas paveikslas arba trumpas video. Aptariamas šiltnamio efektas.
3. Praktinis tyrimas: CO₂ pėdsakas	10 min	Skaitmeninis tyrimas, individualus darbas	Naudojamas <i>WWF Footprint Calculator</i> arba <i>Global Footprint Network</i> įrankis. Mokiniai įsivertina savo CO ₂ pėdsaką, aptaria pagrindinius šaltinius.
4. „Žaliojo detektyvo misija“	15 min	Praktinė veikla, grupinis darbas	Mokiniai stebi aplinką (klasėje, mokykloje ar virtualiai), ieško vietų, kur matomi klimato

			kaitos padariniai ar galima taikyti sprendimus. Pildo lentelę: „Ką pastebėjome – priežastis – sprendimas“.
5. Apibendrinimas ir refleksija	5 min	Diskusija, refleksijos klausimai	Mokytojas apibendrina pamoką: „Ką sužinojome?“, „Ką galime padaryti kitaip?“. Mokiniai atsako į klausimą: „Koks mažas pokytis mano gyvenime gali turėti didelį poveikį klimatui?“

Priemonės

- Kompiuteriai / planšetiniai įrenginiai su internetu
- Projektorius / ekranas
- Skaitmeniniai įrankiai:
 - <https://footprint.wwf.org.uk>
 - <https://science.nasa.gov/climate-change/>
 - <https://klimatokaita.lt>
- Užduočių lapas „Žaliojo detektyvo misija“
- Lentelės refleksijai (popierinės ar skaitmeninės)

Mokytojo rekomendacijos

- Pamokos pradžioje **skatinkime smalsumą ir tyrinėjimo nuotaiką** – pristatykite veiklą kaip „klimato detektyvų tyrimą“.
- **Paiškinimus derinkite su vaizdinėmis priemonėmis** – infografikais, trumpais vaizdo įrašais, NASA ar Copernicus žemėlapiais.
- Praktinės veiklos metu **suteikime** mokiniams **laisvės tyrinėti** – svarbu ne tik rezultatas, bet ir procesas (mąstymas, pastebėjimai, diskusijos).
- Apibendrinant pamoką, **skatinkime sąmoningą atsakomybę** – kad kiekvienas suprastų, kaip jo veiksmai prisideda prie bendro klimato pokyčio.
- Refleksijos metu užduokime atvirus klausimus, pvz.:
 - Kas šiandien jus nustebino?
 - Ką darytumėte kitaip savo aplinkoje?

- Koks sprendimas jums atrodo svarbiausias mūsų bendruomenei?

Vertinimas

Vertinama pagal mokinio įsitraukimą, gebėjimą mąstyti, siūlyti sprendimus ir reflektuoti. Galima naudoti savarankiško vertinimo lentelę arba mini refleksijos klausimyną pamokos pabaigoje.

Pamokos refleksijos klausimas

„Ką mes, kaip klimato detektyvai, galime padaryti šiandien, kad rytojus būtų tvaresnis?“

Praktiniai įrankiai ir metodai – Klimato kaitos mokslo detektyvai

Šioje dalyje dalyviai išmoks naudotis interaktyviais skaitmeniniais įrankiais, kurie padeda vizualiai pamatyti klimato kaitą, jos priežastis ir pasekmes.

Naudodami šiuos metodus jie galės patys tyrinėti duomenis, suprasti, kaip žmogaus veikla veikia klimato sistemą, ir atrasti būdus, kaip mažinti poveikį aplinkai.

Kiekvienas įrankis pristatomas su instrukcijomis ir pavyzdžiais. Šie įrankiai leis jums tapti tikrais klimato detektyvais – remtis duomenimis, o ne nuomonėmis.

1. Anglies pėdsako skaičiuotuvas

Tikslas

Suprasti savo poveikį klimatui, išanalizuoti pagrindinius šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) šaltinius ir suplanuoti tris realius pokyčius, kurie mažintų asmeninį anglies pėdsaką.

Struktūra ir laikas

1. Įvadas (1 min)
Skaidrė 1 ir 2: „Kas yra anglies pėdsakas?“ ir „Kas yra CO₂e ir „ppm“?“
2. Skaičiavimas (5 min)
3. Mokiniai atlieka testą telefone/kompiuteryje. Jei nėra interneto – žr. „offline“ žemiau.
4. Palyginimas + diskusija (4 min)

Naudojamas įrankis

Pasirinkite vieną iš pateiktų:

Global Footprint Calculator: <https://www.footprintcalculator.org>

WWF Footprint Calculator (paprastesnis, UK versija): <https://footprint.wwf.org.uk>

Alternatyva be registracijos (CO₂ akcentas) Carbon Footprint Calculator: <https://www.carbonfootprint.com/calculator.aspx>

Veiksmai (žingsnis po žingsnio)

1. Atverkite pasirinktą skaičiuotuvo nuorodą.
2. Atsakykite į klausimus apie: transportą, maistą, energiją, pirkimą ir atliekas.
3. Užfiksuokite rezultatą (ekrano nuotrauka arba užrašyk skaičių: tCO₂e/metus, „kiek Žemių“).
4. Pažymėkite TOP-3 veiksnius, kurie labiausiai prisideda prie tavo pėdsako.

Diskusijos klausimai grupei ar individualiai refleksijai:

- Kaip tavo pasirinkimai paveikia pasaulį aplink tave?
- Koks mažas pokytis duotų didžiausią efektą, jei jį darytų visa klasė?
- Kokią vieną idėją galėtume įgyvendinti mokyklos mastu?

Skaidrių turinys

- S1: Pavadinimas + tikslas: „Suprasti savo pėdsaką ir suplanuoti 3 realius pokyčius.“
Skaidrė 1: „Kas yra anglies pėdsakas?“ → „Bendras ŠES kiekis (CO₂e), kurį sukelia mano veikla per metus.“
Ar kada susimąstėte, kiek Jūsų kasdieniai veiksmai prisideda prie klimato kaitos? Šis pratimas padės tai sužinoti.
- S2: Kas yra CO₂e ir „ppm“ (1 sakiny).
Anglies pėdsakas – tai viso Jūsų gyvenimo būdo metu išskiriamų ŠESD (anglies dioksido, metano, azoto suboksido ir kt.) kiekis, išreikštas CO₂ ekvivalentu (tCO₂e). CO₂ koncentracija (ppm) tai anglies dioksido kiekis milijonui oro dalelių.
Kiekvienas mūsų pasirinkimas – maistas, kelionės, energijos vartojimas ar pirkimas – prisideda prie bendro pėdsako.
- S3: Nuoroda į skaičiuotuvą + QR kodas.
- S4: „Užfiksuok rezultatą + 3 didžiausią įtaką darančias sritis.“
- S5: Diskusijos klausimai.

2. Klimato duomenų tyrėjas (NASA Time Machine)

Tikslas

Suprasti, kaip kinta Žemės klimato indikatoriai – CO₂, temperatūra, jūros lygis ir Arkties ledas – remiantis NASA realiais duomenimis.

Mokiniai (ar savarankiškai besimokantieji) išmoks skaityti ir interpretuoti duomenis bei sieti juos su klimato kaitos procesais.

Struktūra ir laikas

1. Įvadas (1 min)
Skaidrė: Supažindinimas su NASA įrankiu ir tyrimo tikslu
2. Tyrimas: Darbas su interaktyviu įrankiu (4 rodikliai), jei yra laiko galima ir daugiau (6 min)
3. Diskusija, įžvalgos (3 min)

Naudojamas įrankis

NASA Climate Time Machine <https://science.nasa.gov/climate-change/>
<https://science.nasa.gov/earth/explore/earth-indicators/>

Duomenų šaltinis: NASA Jet Propulsion Laboratory, California Institute of Technology.

Veiklos eiga

1. Atidarykite pateiktą nuorodą.
2. Pagrindinio paveikslėlio apačioje yra skirtingos temos su interaktyviais rodikliais. Šiuo atveju nagrinėsime keturias iš jų:
 - a. Sea Level – jūros lygis
 - b. Carbon Dioxide (CO₂)
 - c. Global Temperature – vidutinė temperatūra
 - d. Arctic Sea Ice Arkties jūros ledas
3. Panagrinėjus grafiką, stebėkite animaciją (slankiklį apačioje nuo ~1984 iki dabar).
4. Užrašykite, ką pastebite pagal pateiktus klausimus – tendencijas, greitėjimą, skirtumus tarp rodiklių.

1. Sea Level – jūros lygis

- Kiek pakilo jūros lygis nuo 1993 m.?
- Kodėl kyla jūros lygis (kokie procesai lemia)?
- Kuriems regionams pasaulyje tai kelia didžiausią grėsmę?

2. Global Temperature – vidutinė temperatūra

- Kaip keitėsi temperatūra nuo XX a. pabaigos?
- Kuriose vietose šilimas didžiausias?
- Kuo šie duomenys susiję su šiltnamio efektu?

3. Carbon Dioxide (CO₂)

- Kokia buvo CO₂ koncentracija prieš 50 metų ir dabar (ppm)?
- Kokį ryšį matai tarp CO₂ augimo ir temperatūros pokyčio?
- Kaip žmonių veikla prisidėjo prie šio didėjimo?

4. Arctic Sea Ice – Arkties jūros ledas

- Kiek sumažėjo ledo plotas nuo 1980 iki dabar?
- Kada pokyčiai buvo ryškiausi?
- Kaip tai susiję su Albedo efektu?
- Kokios pasekmės laukia gyvūnijos ir žmonių?

Diskusijos klausimai

- Kokie duomenys tave labiausiai nustebino?
- Kurie iš keturių indikatoriai labiausiai susiję tarpusavyje?
- Kodėl svarbu stebėti realius duomenis, o ne tik girdėti apie klimato kaitą?
- Kokią vieną žinutę iš šių duomenų nusiųstum savo bendraklasiams ar bendruomenei?

Skaidrių turinys (paruošti tekstai)

- Sl: Pavadinimas + tikslas
„Ištirkime, kaip keičiasi Žemės klimatas per 100 metų.“

- S2: Keturi indikatoriai (su piktogramomis).
 - S3: Nuoroda / QR kodas į NASA įrankį.
 - S4: Diskusija: „Kokie duomenys tave labiausiai nustebino?“
-

3. Lietuvos klimato ateitis – interaktyvus tyrimas

Tikslas

Suprasti, kaip klimato kaita keičia Lietuvos aplinką, kokios priemonės taikomos prisitaikymui ir švelninimui, bei gebėti interpretuoti faktinius duomenis ir prognozes naudojant „klimatokaita.lt“ įrankius.

Struktūra ir laikas

1. Įvadas (1 min)
2. Skaidrė: Supažindinimas su „klimatokaita.lt“ portalu ir Lietuvos prognozėmis
3. Tyrimas: Darbas su interaktyviu turiniu: žemėlapiai, scenarijai, priemonės (6 min)
4. Diskusija, įžvalgos (3min)

Naudojamas įrankis

<https://klimatokaita.lt> – Prognozės Lietuvai, prisitaikymo priemonės ir kita naudinga informacija.

Veiklos eiga

1. Atidarykite pateiktą nuorodą
2. Pasirinkite skiltį „Klimato kaita“ ☒ „Lietuvos klimato kaitos prognozės ir scenarijai“ ir išsirinkite regioną arba reiškinį (temperatūra, krituliai, potvyniai).
3. Užsirašykite, kokie pokyčiai prognozuojami iki 2050 m.
4. Diskusijos.

Mokytojo / Savarankiškos refleksijos dalis

- Koks atradimas tave labiausiai nustebino?

- Kuris pokytis tau atrodo svarbiausias Lietuvai?
- Ar manai, kad mūsų visuomenė pasiruošusi prisitaikyti prie šių pokyčių?
- Kokių priemonių galėtum imtis tu ar tavo bendruomenė?
- Kaip šie pokyčiai palies tavo kasdienį gyvenimą (pvz., energijos vartojimą, transportą, sveikatą)?
-

Skaidrių turinys (paruošti tekstai)

- S1: Pavadinimas + tikslas
„Tiriame, kaip klimato kaita keičia Lietuvą iki 2050 m.“
 - S2: Nuoroda / QR kodas į <https://klimatokaita.lt>
„Interaktyvus portalas su prognozėmis ir sprendimais.“
 - S3: Pagrindiniai rodikliai – temperatūra, krituliai, ekstremalūs reiškiniai.
 - S4: Diskusija: „Ar mes pasiruošę prisitaikyti prie naujos realybės?“
-

Taikymas/pavyzdžiai (10–15 min) – Klimato kaitos mokslo detektyvai

Šioje dalyje dalyviai analizuos ir mėgins suprasti, kaip klimato kaita ir jos poveikis pasireiškia mūsų kasdienybėje, bei išmokti atpažinti realias problemas ir pasiūlyti sprendimus mokykloje, namuose ar darbe.

1. Gyvenimo scenarijų analizė

Metodas: „Atpažink problemą – pasiūlyk sprendimą“.

Užduotis: Perskaitykite kiekvieną situaciją ir pasiūlykite galimus sprendimus.

Pildykite lentelę: Problema – Poveikis – Galimas sprendimas

Situacija	Problema	Poveikis	Galimas sprendimas
Mokykloje: klasė per karšta, naudojami kondicionieriai, langai pietinėje pusėje.			
Namuose: daug plastiko, maisto švaistymas, elektros perteklius.			
Darbe: naudojama daug popieriaus, šviesa įjungta visą dieną.			

Diskusijos klausimai:

- Kuris iš pavyzdžių tau artimiausias?
 - Ką galėtume keisti iškart, be didelių išlaidų?
-

2. Žaliojo detektyvo misija

Tikslas: išmokti pastebėti klimato kaitos požymius ar poveikį savo aplinkoje (mokykloje, namuose, bendruomenėje) ir pasiūlyti realius, vietos mastu įgyvendinamus sprendimus.

Užduotis: Stebėkite, analizuokite aplinką, užpildykite žemiau pateiktą lentelę ir imkitės veiksmų.

1. Apsižvalgykite aplink: klasėje, mokyklos kieme, namų aplinkoje, parke ar net kelyje į mokyklą. Kas rodo, kad aplinka šyla, džiūsta, ar tampa netvari?
2. Pasirinkite 3–4 stebėjimus ir įrašykite juos į lentelę. Pamėginkite nustatyti priežastį ir pasiūlyti sprendimą. Gali būti ir mažas, kūrybiškas, kasdienis pokytis.

Ką pastebėjau?	Galima priežastis?	Koks galėtų būti sprendimas?	Kokia nauda bendruomenei?
Pvz1: Klasėje labai karšta vasarą	Langai į pietus, nėra žaliuojančių augalų	Vazoniniai augalai, saulės uždangos, žalios sienos	Mažesnė temperatūra, sveikesnė aplinka
Pvz2: Ant mokyklos stogo – tuščia erdvė	Nepanaudojama plokštuma	Žaliasis stogas arba saulės baterijos	Energijos taupymas, CO ₂ mažinimas
Pvz3: Atliekos rūšiuojamos tik dalinai	Nėra aiškių žymėjimų	Nauji ženklai, mokyklos kampanija	Didesnis įsitraukimas, mažiau šiukšlių

3. Išsirinkite vieną sprendimą ir sugalvokite, kaip jį galėtumėte įgyvendinti per artimiausias 30 dienų.
Pvz. sukurti plakatą, surengti mini akciją, kalbėtis su mokytojais ar tėvais, pasodinti augalą ir pan.

Klausimai refleksijai

- Kuri vieta tavo aplinkoje labiausiai „šaukiasi“ pokyčio?
 - Kuris tavo pasiūlytas sprendimas būtų **lengviausiai įgyvendinamas**?
 - Ar toks veiksmas galėtų turėti **ilgalaikį poveikį** bendruomenei?
 - Ką naujo supratai apie savo atsakomybę už aplinką?
-

3. Klimato kaita ir mano pasirinkimai

Tikslas: Sieti teoriją su asmenine patirtimi ir atrasti ryšį tarp elgesio ir klimato poveikio.

Atsakykite į klausimus (raštu arba grupėje):

1. Kada paskutinį kartą **pajutote klimato kaitos pasekmes** (pvz., karščio banga, potvynis, sausra)?
2. Ką **jau darote**, kad mažintumėte poveikį (pvz., rūšiuojate, naudojate mažiau plastiko, keliaujate viešuoju transportu)?
3. Ką **galėtumėte pakeisti** artimiausią mėnesį, kad Jūsų veiksmai taptų tvaresni?
4. Realų pavyzdžių analizė (duomenimis paremta)

Atvejis	Kas įvyko?	Kodėl tai susiję su klimato kaita?	Ką galima padaryti kitaip?
Pvz1: Potvyniai Šilutės rajone (20XX m.)			
Pvz2: Vilniaus karščio bangos (20XX m.)			

Apibendrinimui:

Kokie pavyzdžiai Jums atrodo labiausiai įkvepiantys?

Ką galėtume įgyvendinti savo mokykloje ar bendruomenėje?

Užduotis dalyviui: Klimato kaitos mokslo detektyvai

Šioje dalyje tapsite klimato kaitos tyrėjais.

Sužinosite, kaip kasdieniai įpročiai prisideda prie klimato kaitos, išmoksite analizuoti realius duomenis apie CO₂, temperatūros pokyčius ir jūros lygio kilimą. Gebėsite daryti išvadas, kaip šie pokyčiai veikia pasaulį ir Lietuvą, bei ieškoti realių sprendimų savo aplinkoje.

1. Gyvenimo Užduočių lapas: Anglies pėdsako skaičiuotuvai

Užduoties eiga:

1. Atverkite vieną iš pasirinktų skaičiuotuvo nuorodų:

Global Footprint Calculator: <https://www.footprintcalculator.org>

WWF Footprint Calculator (paprastesnis, UK versija): <https://footprint.wwf.org.uk>

Alternatyva be registracijos (CO₂ akcentas) *Carbon Footprint Calculator:*
<https://www.carbonfootprint.com/calculator.aspx>

- 2. Atsakykite į klausimus** apie: transportą, maistą, energiją, pirkimą ir atliekas.
- 3. Užfiksuokite rezultatą** (ekrano nuotrauka arba užrašyk skaičių: tCO₂e/metus, „kiek Žemių“). Reflektuokite.
- 4. Sugalvokite 3 pažadus pakeisti turimus įpročius** (21-ai dienai).

Refleksijos klausimai:

- Kuris veiksnys didžiausias Jūsų anglies pėdsake? Kodėl?
- Kurios sritys Jus nustebino labiausiai?
- Ką galėtumėte pakeisti be didelių pastangų?
- Kaip šis rezultatas susijęs su Jūsų gyvenimo būdu ar įpročiais?

Užduotis: 3 pažadai 21- ai dienai

Sritis	Mano dabartinis įprotis	Mažas pokytis (21 d.)	Kaip matuosiu?

Mokytojo pastabos

- įrašykite mokinio įsitraukimą, pastebėjimus, pasiūlymus tęstinumui

Patarimai mokytojui

- Paprašykite mokinių pildyti kiek įmanoma tiksliau (pvz., km → Google Maps paskutinės savaitės įpročiai).
- Paminėkite, kad įrankiai pateikia apytikslį rezultatą – tikslas edukacinis (atrasti veiksnius ir sprendimus).
- Jei turite laiko, paprašykite 2–3 savanorių trumpai pristatyti savo užfiksuotus rezultatus ir 1 pažadą.

2. Užduočių lapas: Klimato duomenų tyrėjas (NASA Time Machine)

Užduoties eiga:

1. **Atidarykite pateiktą nuorodą NASA Climate Time Machine:**
<https://science.nasa.gov/climate-change/>
<https://science.nasa.gov/earth/explore/earth-indicators/>
2. Pagrindinio **paveikslėlio apačioje yra skirtingos temos** su interaktyviais rodikliais. Šiuo atveju **nagrinėsime keturias iš jų:**
 - **Sea Level** – jūros lygis
 - **Carbon Dioxide (CO₂)**
 - **Global Temperature** – vidutinė temperatūra
 - **Arctic Sea Ice** – Arkties jūros ledas
3. **Panagrinėjus grafiką, stebėkite animaciją** (slankiklį apačioje nuo ~1984 iki dabar).
4. Užpildykite refleksijos lentelę.

Refleksijos/ Stebėjimų lentelė

Tema/Rodiklis	Ką pastebėjau?	Ką supratau? Koks pokytis matomas?	Kodėl tai svarbu /Kaip tai gali paveikti pasaulį /Lietuvą?
Sea Level – Jūros lygis			
Global Temperature– vidutinė temperatūra			
CO ₂			
Arctic Sea Ice – Arkties jūros ledas			

Savirefleksijos klausimas:

- Koks atradimas Jums buvo netikėčiausias?
- Kaip šią žinią galite pritaikyti savo kasdienybėje ar darbe?
- Kuri sritis kinta sparčiausiai?
- Ar pastebėjote ryšį tarp CO₂ didėjimo ir temperatūros?
- Ką šie duomenys rodo apie mūsų veiklos poveikį planetai?
- Kaip šiuos pokyčius galime jausti kasdienybėje (Lietuvoje)?

Mokytojo pastabos

- įrašykite mokinio įsitraukimą, pastebėjimus, pasiūlymus tęstinumui.
-

Galima papildoma užduotis: „Klimato istorikas“

Pasirinkite vieną iš rodiklių ir trumpai aprašykite:

- Kas vyksta?
- Kodėl tai kelia nerimą?
- Ką žmonės jau daro, kad sumažintų poveikį?
- Ką tavo rezultatai parodo apie tvarų gyvenimo būdą?

Patarimai mokytojui

- Diskusijoje skatinkite lyginti su vietiniais pavyzdžiais – pvz., potvyniai Lietuvoje, karščio bangos miestuose.
- Pabaigoje aptarkite, kaip globalūs duomenys susiję su mūsų šalimi.

Apibendrinimas: Klimato kaitos mokslo detektyvai

Šios pamokos metu mes tapome klimato kaitos mokslo detektyvais – tyrėjais, gebančiais atpažinti, analizuoti ir paaiškinti klimato kaitos procesus mūsų aplinkoje.

Pamokoje mes:

- Supratome, kaip veikia klimato sistema ir kokį vaidmenį joje atlieka šiltnamio efektas, CO₂ koncentracija ir žmogaus veikla.
- Išmokome aiškinti pagrindines sąvokas.
- Išnagrinėjome klimato kaitos priežastis ir pasekmes pasauliniu, Europos ir Lietuvos mastu.
- Naudojome praktinius įrankius – anglies pėdsako skaičiuotuvą, NASA Climate Time Machine, klimatokaita.lt portalą – kad suprastume vykstančius pokyčius ir jų poveikį.
- Taikėme žinias realiose situacijose: mokykloje, namuose ir bendruomenėje.
- Dalyvavome „Žaliojo detektyvo misijoje“, stebėjome aplinką ir kūrėme sprendimus.

Pamokos pabaigoje mes gebame:

- Paaiškinti klimato kaitos priežastis ir pasekmes.
- Įvardyti žmogaus veiklos įtaką klimato sistemai.
- Naudotis skaitmeniniais įrankiais klimato duomenims tirti.
- Suprasti klimato kaitos pasekmes.

Klimato kaitos pažinimas nėra tik mokslas – tai gebėjimas mąstyti kritiškai, veikti atsakingai ir kurti pokytį.

Papildoma medžiaga

Jaunimui

- NASA Climate Kids – <https://science.nasa.gov/kids/>
- Klimato kaita Lietuvoje – <https://klimatokaita.lt>
- Footprint Calculator (WWF) – <https://footprint.wwf.org.uk>
- Global Footprint Network – <https://www.footprintnetwork.org>

Mokytojams

- European Climate Pact – Educational Resources – <https://climate-pact.europa.eu>
- Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba (LHMT) – <https://www.meteo.lt>
- EEA – Europos aplinkos agentūros duomenys – <https://www.eea.europa.eu/lt>
- National Geographic Education – <https://education.nationalgeographic.org>

Bendri šaltiniai

- IPCC 6th Assessment Report – <https://www.ipcc.ch>
- Copernicus Climate Change Service – <https://climate.copernicus.eu>
- United Nations Climate Action – <https://www.un.org/en/climatechange>

Refleksijos klausimai

- Ar mano kasdieniai pasirinkimai gali sustabdyti klimato kaitą?

Skaidrių turinys

1. Pavadinimas: *Apibendrinimas ir papildoma medžiaga*
2. Santrauka: „Ką sužinojome ir išmokome?“
3. Nuorodos į papildomus šaltinius

„Tai buvo pirmasis mūsų žingsnis į klimato kaitos supratimą – kitoje pamokoje gilinsimės, ką galime daryti praktiškai.“

4. Refleksijos klausimas ekrane:

Ar mano kasdieniai pasirinkimai gali sustabdyti klimato kaitą?

„Pokytis prasideda nuo mūsų – ką padarysime MES?“
